МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

КИЇВ • АЛЕРТА • 2013

УДК 347.73:336.255(063)(477)
ББК 67.9(4Укр)302.23я431
З-41

Рекомендовано до друку Вченою радою
Науково-дослідного інституту фінансового права
(рішення № 4 від 21 листопада 2013 року)

Редакційна колегія: Тарангул Л. Л., д.е.н., професор; Серебрянський Д. М., к.е.н., с.н.с.; Турянський Ю. І., к.е.н.; Криницький І. Є., д.ю.н., с.н.с., доцент; Кармаліта М. В., д.ю.н., доцент; Дейнека В. Ф.

З-41 Збірник матеріалів науково-практичних заходів Науково-дослідного інституту фінансового права / НДІ фінансового права. – К.: Алерта, 2013. – 222 с.

ISBN 978-617-566-264-9

У збірник увійшли наукові праці та рекомендації за матеріалами науково-практичних круглих столів: «Актуальні питання застосування оцінки ефективності податкових пільг у контексті реалізації положень Податкового кодексу України» (12 листопада 2013 року) і «Напрями та пропозиції щодо практичної реалізації спрощеної моделі сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) в органах Міністерства доходів і зборів України та Державної казначейської служби України» (15 листопада 2013 року), які проводилися у межах виконання планових науково-дослідних робіт.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, магістрантів, аспірантів, працівників міністерств і відомств – усіх, хто цікавиться окресленою проблематикою.

Передрук та переклади дозволяються лише з обов'язковим посиланням на збірник. Редакційна колегія не завжди поділяє думку авторів та не відповідає за їх фактичні та змістовні помилки.

УДК 347.73:336.255(063)(477)
ББК 67.9(4Укр)302.23я431

ISBN 978-617-566-264-9

© Науково-дослідний інститут фінансового права, 2013.
© Видавництво «Алерта», комп'ютерний макет, 2013.

Зміст

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ОЦІНКИ
ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ У КОНТЕКСТІ
РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ»

Адаменко І. П.
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІЛЬГОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ
В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 10

Балакін Р. Л.
НАПРЯМИ ТА ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ РОЗМИВАННЮ БАЗИ
ОПОДАТКУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЛАНУ
ДІЙ ОЕСР (ACTION PLAN ON BEPS) 13

Барановська Н. О.
СТИМУЛЮВАННЯ ТА ПІДТРИМКА ЯК ЗАСОБИ ВПЛИВУ НА
ПОВЕДІНКУ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ 18

Белова А. В.
ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ПОДАТКУ
НА ПРИБУТОК ЖИТЛОВО-БУДІВЕЛЬНИХ КООПЕРАТИВІВ,
ЩОДО ЯКИХ ВСТАНОВЛЕНІ ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ 21

Білуха М. Т., Микитенко Т. В.
АМБІВАЛЕНТНІСТЬ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ 25

Бондаренко І. М.
ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ
З ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ – РОБІТНИКІВ
ВУГЛЕДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ 28

Будейчук О. І.
ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПОДАТКОВА ПІЛЬГА»
В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ 31

Бухтіяров О. А., Войта Я. М.
ПРОБЛЕМНІ МОМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ
В УКРАЇНІ 34

Бухтіяров О. А., Лисак Ю. Р.
ОСНОВНІ ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ
ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ У РІЗНИХ
СФЕРАХ ЕКОНОМІКИ 37

Турянський Ю. І.
ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГУЛЯТИВНОЇ ФУНКЦІЇ ПОДАТКІВ 132

Шевчук С. В.
ПОДАТКОВА ПІЛЬГА: ЕСКАЛАЦІЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКУ .. 135

РЕКОМЕНДАЦІЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ» 139

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ «НАПРЯМИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СПРОЩЕНОЇ МОДЕЛІ СПЛАТИ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ (ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ) В ОРГАНАХ МІНІСТЕРСТВА ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ»

Бондаренко М. О.
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ 144

Волосенко Т. А.
РИЗИКИ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЇХ УРАХУВАННЯ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ 149

Галкін Д. О.
ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ ЕЛЕМЕНТІВ ПОДАТКОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ 152

Голубка С. М.
ІНСТИТУЦІЙНЕ РОЗМЕЖУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ ОРГАНІВ ВЛАДИ В БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ 156

Дейнека В. Ф.
СПРОЩЕНА МОДЕЛЬ СПЛАТИ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ ТА ОБЛІКУ ПЛАТЕЖІВ ПРИ ВІДКРИТТІ ЄДИНОГО РАХУНКУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ДЛЯ ОРГАНІВ МІНІСТЕРСТВА ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ 159

Коржс М. А.
ОСОБЛИВОСТІ СПЛАТИ ПЛАТЕЖІВ
ДО БЮДЖЕТУ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ 164

Коршунова О. П.
ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ СПЛАТИ ПОДАТКІВ
І ЗБОРІВ В УКРАЇНІ НА ПОЗИТИВНОМУ ПРИКЛАДІ
ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ГРУЗІЇ..... 169

Кучинська І. І.
МЕХАНІЗМ ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК
ПІДПРИЄМСТВ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ..... 173

Микитенко Т. В.
НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО
БІЗНЕСУ 177

Покачалова Е. В., Кондукторов А. С.
ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ И ПРАВОВАЯ СУЩНОСТЬ
УПРОЩЕННОЙ СИСТЕМЫ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ
В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ 179

Сторожук О. В., Сторожук Ю. О.
ОПТИМІЗАЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ У ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ У ПРОЦЕСІ
ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТІВ 186

Смірнова О. М., Стадник М. В.
ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ З ПОДАТКУ НА
ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ ТА НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ..... 190

Фатун А. С.
ДОСВІД ЯПОНСЬКОЇ МОДЕЛІ ОПОДАТКУВАННЯ
ДЛЯ УКРАЇНИ 193

Феріна О. С.
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ
«1С: ПІДПРИЄМСТВО» У ДОСЛІДЖЕННЯХ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ..... 197

Шавло І. А., Шкуренко Н. Г.
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВІДКРИТТЯ РАХУНКІВ В ОРГАНАХ
ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ..... 199

Шевчук О. В.
ВПЛИВ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ НА
ЕКОНОМІКУ ДЕРЖАВИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД 202

Микитенко Т. В.,
к.е.н., доцент кафедри аудиту і економічного аналізу,
Національного університету ДПС України

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ

В умовах фінансової і економічної кризи особливої актуальності набуває проблема працевлаштування осіб, що втратили роботу. Загальновизнано, що найкращою можливістю вирішення цієї проблеми є залучення цих осіб у сферу індивідуального та малого підприємництва. Нині в Україні кількість малих та середніх підприємств на 1 000 чоловік населення становить близько 3,6 од., тоді як у Росії – 6, у країнах Європейського Співтовариства – 45, Японії – 49,6, США – 74,2 од. Частка цих підприємств у валовому внутрішньому продукті України становить майже 9%, у країнах Західної Європи – 50–67%, США–52%, Японії–55% [1].

Станом на 01.01.2013 р. кількість фізичних осіб-підприємців, що обрали спрощену систему оподаткування, становить 1 271 тис. осіб, порівняно з відповідною датою аналогічного періоду минулого року їх кількість зросла на 221 тис. осіб, або на 21% (на 01.01.2012 р. – кількість платників єдиного податку становила 1 051 тис. осіб), з них платників, які обрали:

- першу групу – 299 тис. осіб, або 24% від загальної кількості платників спрощеної системи оподаткування;
- другу групу – 721 тис. осіб, або 57% від загальної кількості платників спрощеної системи оподаткування;
- третю групу становить 250 тис. осіб, або 20% від загальної кількості платників спрощеної системи оподаткування;
- п'яту групу становить 27 осіб, або 0,002% від загальної кількості платників спрощеної системи оподаткування [2].

На розвиток малого підприємництва негативно впливають неврегульованість питань фінансування, нерозвиненість інфраструктурної підтримки і недосконалість інституційного забезпечення та обтяжливість системи оподаткування, суттєвий податковий тягар.

Основними стратегічними напрямами реформування системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу потрібно вважати легалізацію

тіньового сектору; зростання кількості суб'єктів малого бізнесу шляхом роз'яснення переваг та можливостей здійснення господарської діяльності на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності, акцентування уваги на самостійному виборі платником груп та ставок; спрощення процедур декларування і сплати платежів; скорочення витрат платників на нарахування і сплату податків; створення сервісних центрів з обслуговування платників єдиного податку; запровадження електронних послуг у сфері адміністрування та забезпечення умов для добровільного виконання вимог податкового законодавства.

Держава зобов'язана забезпечити платникам малого бізнесу комфортні умови, за яких вони довірятимуть їй та добровільно сплачуватимуть встановлені законодавством податки, а органи доходів і зборів України мають стати високопрофесійними, інформаційно розвиненими та максимально автоматизованими. Необхідно досягти максимального рівня впливу людського чинника на ухвалення будь-яких рішень, мінімального втручання органів доходів і зборів у господарську діяльність суб'єктів малого бізнесу, створення та впровадження сучасних інформаційно-аналітичних систем контролю діяльності, введення прозорих форм і методів їх обслуговування платників податків.

Для досягнення цих цілей систему оподаткування потрібно узгодити з пріоритетами державної політики соціально-економічного розвитку малого сектору економіки, створити постійно діючу робочу групу з питань виявлення недоліків та вдосконалення системи оподаткування малого бізнесу, спростивши законодавство з питань оподаткування, змінивши методи адміністрування податків на ефективну, відкриту та підзвітну суспільству, систему.

Отже, оптимізація оподаткування та стимулювання підприємницької діяльності малого бізнесу є доведеним ефективним способом боротьби з безробіттям, а також досить ефективним заходом з ліквідації тіньової економіки і наповнення бюджету держави.

Список використаної літератури

1. *Добродій Т.* Податок на доходи фізичних осіб / Т. Добродій // Вісник податкової служби України. – 2011. – № 4. – С. 11–18.
2. Підсумки роботи Департаменту оподаткування доходів і зборів з фізичних осіб за 2012 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minrd.gov.ua/